

Veelgeliefden,

vorige week hebben we de Kersttijd afgesloten met het feest van de Doop des Heren. Omdat we dit mysterie nog niet los kunnen laten, horen we vandaag het getuigenis van sint Jan de Doper over deze gebeurtenis. De andere evangelisten verhalen de historische feiten van de Doop, maar sint Jan de Evangelist dringt dieper door en wil de geestelijke dimensie beschrijven. Het is hem niet te doen om de voorbijgaande, eenmalige aspecten, maar om het mysterie dat blijvend is en ook nu nog voortleeft in de Kerkgemeenschap. De Evangelist heeft ervaren dat het doopsel van elke volgeling van Jezus een herhaling is van de Doop des Heren en hij beschrijft alleen wat blijvend is en van belang voor elk van ons.

In de proloog lezen we dat sint Jan de Doper kwam om te getuigen. Hij heeft het meegemaakt en geeft de ervaring door. Die ervaring blijft ook voor ons open zodat ook wij getuigen kunnen worden. *Ik heb de Geest zien rusten*. Dat is de openbaring bij de Doop van Christus. Achter en in het getuigenis van de Doper ligt heel het mysterie verborgen: *Deze is de Zoon van God*. Het is eigenlijk het getuigenis van de Vader: *Deze is mijn welbeminde Zoon*. De Doper heeft het getuigenis van de Vader tot het zijne gemaakt.

De Doop van de Heer is het centrale feit, maar wordt zelf verzwegen. In plaats daarvan vermeldt de tekst de echo's van het gebeuren en de gevolgen voor de Doper. Daardoor beheerst de verzwegen gebeurtenis het hele verhaal en het wemelt van mysterieuze toespelingen hierop. Door te verzwijgen worden we aan het nadenken gezet en als we de verzwegen kern ontdekken geeft dit het gevoel erbij te horen: we weten ons zo opgenomen en ingewijd in het onzegbare mysterie dat achter de woorden schuil gaat, in de intiemere geheimenissen achter het gebeuren. We worden opgenomen in het geheim dat alle woorden te boven gaat. Door het meest wezenlijke te verzwijgen geraken we dieper in het mysterie. Bij de instelling van de heilige Eucharistie doet de evangelist iets soortgelijks.

Hoe kunnen wij deel hebben aan het getuigenis van deze mysterieuze gebeurtenissen die zich twee duizend jaar geleden hebben afgespeeld? Als we beseffen dat het allereerst om het mysterie zelf gaat, dat achter de gebeurtenis verscholen ligt en pas daarna onze blik richten op de historische 'verpakking', beseffen we dat de unieke gebeurtenis zich wat betreft zijn mysterieuze inhoud herhaalt in onze liturgie, vooral in de sacramenten. Wij hebben in de kerstliturgie de Zoon geboren zien worden. Wij, u en ik, hebben de ster gevolgd en het kind aanbeden. Wij hebben de stem van de Vader gehoord: *Deze is mijn welbeminde Zoon*. Daarom hebben ook wij gemeenschap met de Vader en zijn opgenomen in het mysterie van de Zoon. Wij hebben zo deel aan de Verschijning des Heren, zijn ingewijd in het mysterie van zijn Menswording, en horen Gods stem ook tegen ons zeggen: *Jij bent mijn geliefd kind*.

De Heer heeft zich geopenbaard. God zelf heeft zich geopenbaard in de Doop des Heren. In die gebeurtenis heeft de Drie-Eenheid zich voor het

eerst gemanifesteerd: in de stem van de Vader, de afdaling van de Zoon en de nederdaling van de Geest. Op dat moment heeft God zich geopenbaard in de tijd, in de geschiedenis, in de wereld. Maar Hij wilde dat deze openbaring niet verloren ging. Als ze immers alleen iets is van twee duizend jaar geleden en in een ver land, zou er geen reden zijn deze gebeurtenissen nu nog te vieren. Wat heeft de openbaring bij de Doop des Heren ons in onze tijd en op onze plaats te zeggen?

Doopte Johannes alleen met water, wij zijn met water en Geest gedoopt. De jonge Kerk was er van overtuigd dat wij door dit doopsel met de heilige Geest en met water binnentreden in de Doop van de Heer in de Jordaan. Door het doopsel zijn wij binnengetreten in het heilswerk van de Heer, we zijn verlost, maar meer nog, wij mogen een nieuw leven leiden. Want ons doopsel is niet alleen maar een soort reparatie van wat door de zonde fout was (vergeving van alle zonden) en een inlijving binnen het Lichaam van Christus dat de Kerk is. Het is veel meer: we zijn in het doopsel opgestaan tot een nieuw bestaan, opgenomen in het grote mysterie dat God in Jezus heeft geopenbaard.

Op deze wijze zijn het getuigenis over Jezus, de openbaring van Gods aanwezigheid en de mysteries van zijn liefde bewaard gebleven en zijn ze ook nu nog voor ons toegankelijk. Door de sacramenten komen we in de stroom van de traditie te staan die generatie na generatie de openbaring doorgeeft. De Geest en de Kerk zijn daarbij de garantie dat het waarlijk de Openbaring van God zelf is.

Dat is het getuigenis dat we door ons doopsel in ons hart dragen en waarover we met de evangelist eerder zwijgend kunnen spreken omdat ons spreken teveel verzwijgt. Gaan wij daarom zwijgend het mysterie binnen dat Johannes in zijn proloog verzwijgt met de woorden: *Wij, dat is u en ik, Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, zulk een heerlijkheid als de Eniggeborene van de Vader ontvangt, vol genade en waarheid.* (1,14)